

Soltis Színház vidéki sokszínű kultúra hálózat modelljének kidolgozását nemzetközi együttműködés segítségével elnevezésű EFOP-5.2.2-Transznacionális együttműködések pályázat

ELSŐ MŰHELYMUNKA

Beszámoló

Készítette: Ölbei Livia szakmai vezető

A Műhelymunka időpontja: 2018.03.23.-24.

Résztevők (csatolt jelenléti íven)

A pályázat első műhelymunkájának a Vulkán Park impozáns épülete adott otthont. A célcsoport a pályázatban együttműködő partnereken kívül helyi és környékbeli szakemberek voltak, akik a közösségi művelődési, valamint a civil szféra területein tevékenykednek.

A műhelymunka első része két prezentációból állt. Makkos István, a pályázat írója ismertette a pályázat beadásának, felépítésének, valamint megvalósításának legfontosabb elemeit, ezt követően Komáromi Sándor, a pályázat szakmai segítője ismertette az első év felépítését, valamint a legfontosabb pályázati elemet, a két országban zajló kutatás legfontosabb paramétereit.

A résztvevők ezt követően kerekasztal beszélgetés, valamint projektek ötletelése formájában kis csoportos formában dolgoztak együtt.

Az egyik legfontosabb kérdés annak megvitatása volt, ami a kérdőívekben is megfogalmazott legfontosabb téma lett. Ennek kapcsán találtunk erős véleményeket a kulturális identitás áttételes hatásáról a társadalmi felzárkóztatás témakörében.

Komáromi Sándor megjegyzése arra mutatott rá, hogy amióta Magyarországon bevezették a „kulturális alapellátás” fogalmát, kiemelt problémakör lett a művészetek tanításának, taníthatóságának kérdésköre. A falvak és kisebb városok „elneptelenedésének” veszélye onnan eredeztethető, hogy a 21. század divatos normáinak megfelelni vágyó fiatalság nem lát perspektívát a szűkebb közösségekben való létezésben, az azokért való munkálkodásban. Ez azt eredményezi, hogy a kisebb települések és térségek amolyan „trambulín-funkcióval” ruházódnak fel, vagyis elsődleges céljuk az lett, hogy a nagyobb milió felé kiugrási lehetőséget biztosítsanak a lakosságnak. A tömeges külföldre vándorlás, illetve az ottani munkavállalás is megnehezíti ezeknek a kisebb közösségeknek a munkáját, sőt, bizonyos helyzetben létüket fenyegető tényezőkké válik.

Az erdélyi partnerek csoportja ezt egészítette ki azzal, hogy a kisebb közösségből (elsősorban a családból) való elindulás, illetve az ott kapott impulzusok a legmeghatározóbbak minden ember életében. Erős és biztonságos háttérrel erősebb és magabiztosabb, társadalmilag aktívabb egyén nevelődik. A kulturális lehetőségek ebben alapvető segítséget nyújthatnak.

Rajner Ágota szerint minden közösség kulturális élete a szellemi és lelki táplálékot jelenti a közösség tagjainak. A közösségi művelődési formák erős önreflexiót tanítanak, és személyiségfejlesztő hatással bírnak. Éppen ezért szükséges volna a Budapestről nehezen átlátható vidéki csoportok hálózatának kiépítésére.

Soltis Színház vidéki sokszínű kultúra hálózat modelljének kidolgozására nemzetközi együttműködés segítségével elnevezésű EFOP-5.2.2-Transznacionális együttműködések pályázat

Szűcs József kulturális közfoglalkoztatott a bábszínházak sajátos helyzetére, illetve az amatőr bábművészet szinte teljes eltűnésére hivatkozva tett javaslatot egy kortárs problémákat tematizáló ifjúsági színházi program kidolgozására, amely programon elsősorban családok, és nem „egyének” vesznek részt. Az iskolaelhagyás, valamint a mélyszegénység került elő vezető témalehetőségként.

Komáromi Sándor ismertette a pályázat első évében meglátogatandó mintaértékű közösségi projektek sorát, és javaslatot tett ezen helyek meglátogatására, tanulmányutak megtételére. Ezek a helyek olyan összefogásra adnak mintát, mely segítségével a kis lélekszámú települések nem csak hagyományaikban és identitásuk megtartásában erősödtek meg, hanem sok helyütt munkahelyeket teremtettek, szolgáltató irodákat, civil szerveződések hivatkozva életre, és ezzel közvetlenül is segítették a társadalmi felzárkóztatást.

Tervezett helyszínek lettek tehát:

1. Kiszőlős

Kovács Norbert egyesületvezető, Arany Sarkantyús néptáncoktató néhány évvel ezelőtt a Somló környéki kistelepüléseket aktivizáló projektbe kezdett. Művészeti iskolát alapított, Pajtaszínház hozott létre, valamint fesztiválokat szervez egy pár száz főt számláló kistelepülésre. Ezzel a tevékenységgel rengeteg roma fiatal ér el és aktivizál közösségi munkák terén.

2. Hollókő

A magyar tradíciókat bemutató jelleggel is őrző település az egyetlen magyar falu, mely a UNESCO világörökség része. A kistelepülések fennmaradását, a demográfiai túlélést nem sok tényező segíti a 21. században. A hollókői közösség a hagyományok ápolásában, annak látványos bemutatásában, az egész közösséget megmozgató összefogásban találta meg releváns öndefinícióját.

3. Magyarpolány

A passiójátás hagyományait vette alapul a Veszprém megyében lévő, mintegy 1200 főt számláló sváb település. A falu tanárainak és vállalkozóinak összefogásából indult kezdeményezés 1993 óta töretlenül az egyetlen történelmi hagyományokat követő passiójátás hazánkban, éppen ezért színháztörténeti jelentőséggel is bír. Pályázatunkban való elhelyezhetőségét nem csak ez adja, hanem a faluban működő, saját maguk által kidolgozott alternatív pedagógiai program megismerhetősége is szükségessé teszi.

4. Bikal

Magyarország legkomplexebb élménybirtoka a mai napig az egyik legismertebb történelmi élménypark. A látogatás során megismerhetővé válnak a projekt indításának körülményei, a szervezeti struktúra, a fenntarthatóság kérdése, valamint a hosszú távú fejlesztés lehetőségei.

A csoportbontásban végzett munka egyik eredménye a külföldi partnerek javaslata egy projektzáró nagy összefoglalóra tett javaslat, mely az egyik műhelymunka keretein belül valósulna meg. Eszerint

Soltis Színház vidéki sokszínű kultúra hálózat modelljének kidolgozását nemzetközi együttműködés segítségével elnevezésű EFOP-5.2.2-Transznacionális együttműködések pályázat

olyan közösségi élményen alapuló mintaprojekteket hoznánk létre, mely projektek szabadon felhasználhatók lennének a kulturális alapellátásban résztvevő bármely szolgáltató fél számára.

Ahogy azt a kutatás is kimutatta, a kulturális alapellátás feladatait végző önkormányzati és civil szervezetek nagy lehetőséget látnak a színházi összefogásban, de a meglévő, sokszor működésképtelen struktúrákon kívül más módszert nem ismernek. A pályázat ilyen módszerek és lehetőségek felkutatására vállalkozik tehát, első évben a hagyományokat, második évben a munkahelyteremtés lehetőségét véve górcső alá.